

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Magdalena Inkinen

08-653 085 40
magdalena.inkinen@uk-ambetet.se

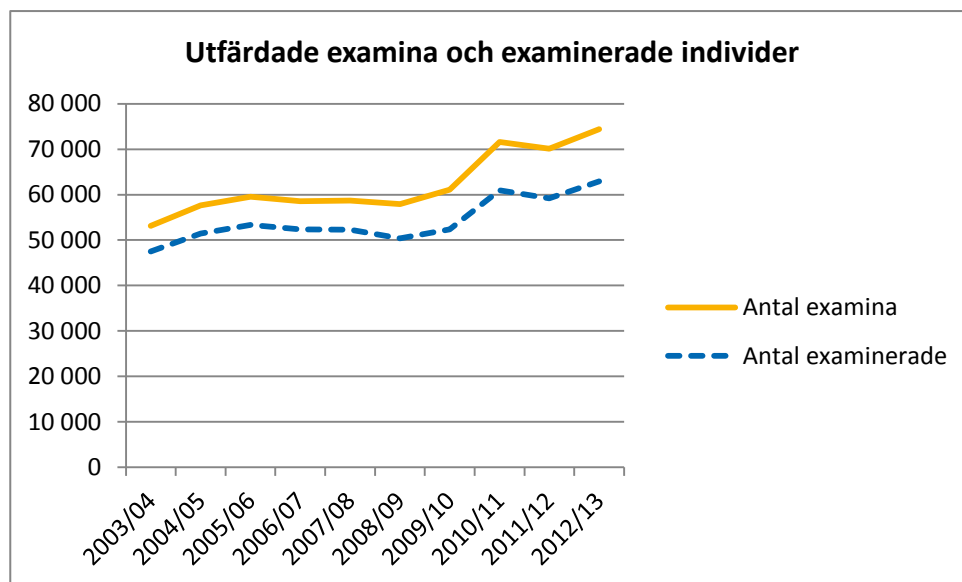
Datum/ löpunummer 2014-01-28 / 1

Universitetskanslersämbetets statistiska analyser är en av formerna för att löpande redovisa utvecklingen inom utbildningen på grundnivå och avancerad nivå samt på forskarnivå. Analyserna innefattar även utvecklingen inom personalområdet och högskolans ekonomi.

Rekordmånga tog examen i högskolan läsåret 2012/13

Lsåret 2012/13 tog närmare 63 000 personer examen i högskolan och det utfärdades över 74 000 examina. Det var fler än någonsin tidigare och en ökning med 6 procent sedan läsåret 2011/12. Ökningen gällde både generella examina och yrkesexamina. Den generella examen som ökade mest var kandidatexamen. Bland yrkesexamina var det lärarexamen som stod för den antalsmässigt största ökningen.

Den som har slutfört en utbildning och uppfyller de krav som ställs i examensordningen kan begära ut ett examensbevis. Lsåret 2012/13 var det rekordmånga personer – nästan 63 000 – som tog examen vid svenska universitet och högskolor. Det är en ökning med 3 700 personer eller 6 procent sedan läsåret 2011/12. Vissa studenter tar ut mer än en examen under ett läsår och därför är antalet utfärdade examina högre än antalet examinerade individer ett visst läsår. Lsåret 2012/13 utfärdades det nästan 74 400 examina, vilket är en ökning med 4 300 examina eller 6 procent jämfört med läsåret innan. Ökningen kan bli ännu större när den efterrapportering av examina som brukar ske året därpå – och som vanligtvis motsvarar ungefär en procent – är medräknad.

Figur 1. Antal utfärdade examina och examinerade individer läsåren 2003/04-2012/13.

I ett längre perspektiv är det först på senare år som det har skett en markant ökning av antalet examina och examinerade. Under perioden 2004/05-2009/10 var volymen relativt stabil med drygt 50 000 examinerade och knappt 60 000 examina varje läsår. Men mellan läsåren 2009/10 och 2010/11 ökade antalen kraftigt – till nästan 61 000 examinerade och mer än 71 000 examina – och därefter har examenstalen legat kvar på en hög nivå. Ökningen beror till stor del på att antalet nya studenter i högskolan ökade från mitten av

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

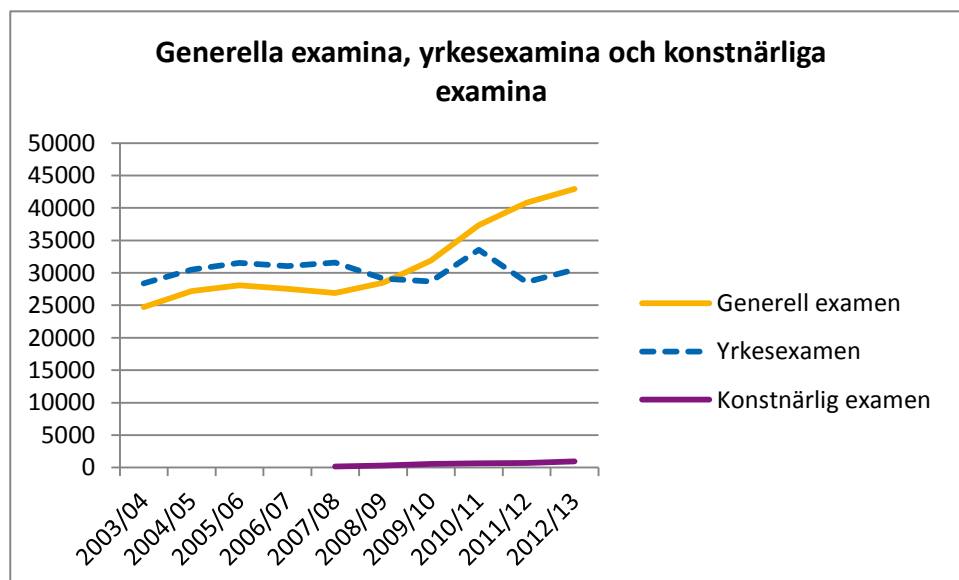
2000-talet och framåt. Därtill har 2007 års examensordning medfört att det har blivit vanligare att avlägga examen på både grundnivå och avancerad nivå.

Av samtliga examinerade personer läsåret 2012/13 var 63 procent kvinnor och 37 procent män. Att kvinnorna utgör en så hög andel av de examinerade beror på att de är i majoritet bland studenterna och att de i högre grad än männen tar ut en examen. Kvinnor har varit i majoritet bland både studenter och examinerade sedan 1977 års högskolereform, då flera stora kvinnodominerade utbildningar som sjuksköterskeutbildningen och lärarutbildningen införlivades i högskolan.

Fortsatt fler generella examina än yrkesexamina

Det finns tre examens kategorier i högskolan: yrkesexamina, generella examina och konstnärliga examina, som är en ny examenskategori sedan 2007. Läsåret 2012/13 utfärdades det 42 900 generella examina, 30 500 yrkesexamina och drygt 900 konstnärliga examina. Antalet examina har ökat inom alla dessa kategorier sedan läsåret 2011/12 – yrkesexamina och generella examina med ett par tusen vardera och konstnärliga examina med ett par hundra.

Sett över en längre tidsperiod har antalet yrkesexamina legat på i stort sett samma nivå de senaste tio åren. Antalet har varierat kring 30 000 varje läsår med undantag för en uppgång till över 33 000 läsåret 2010/11, vilket huvudsakligen berodde på att antalet lärarexamina ökade kraftigt det läsåret (se avsnittet om yrkesexamina nedan). Antalet generella examina har däremot ökat stadigt sedan den nya utbildnings- och examensstrukturen infördes 2007. Under perioden 2007/08-2012/13 ökade antalet med 16 000 examina eller 60 procent. Läsåret 2009/10 utfärdades det för första gången fler generella examina än yrkesexamina och därefter har skillnaden ökat ytterligare. De senaste två läsåren har det utfärdats drygt 12 000 fler generella examina än yrkesexamina.

Figur 2. Antal utfärdade generella examina, yrkesexamina och konstnärliga examina läsåren 2003/04-2012/13.

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

En förklaring till att antalet generella examina har ökat så kraftigt är att det – som nämndes ovan – är allt fler studenter som avlägger examen på både grundnivå och avancerad nivå. Det har dessutom blivit vanligare att studenter avlägger dubbla examina, det vill säga en generell examen parallellt med en yrkesexamen.

Kvinnor står för en majoritet av de utfärdade examina inom alla tre examenskategorierna. Läsåret 2012/13 utfärdades 69 procent av alla yrkesexamina till kvinnor och 31 procent till män. Av de generella examina utfärdades 59 procent till kvinnor och 41 procent till män. Minst var skillnaden mellan könen för konstnärliga examina – av dem utfärdades 54 procent till kvinnor och 46 procent till män.

Kandidatexamen ökade mest i antal bland generella examina

Läsåret 2012/13 utfärdades det 42 900 generella examina – det vill säga högskoleexamen, kandidatexamen, magisterexamen och masterexamen. Det är en ökning med drygt 2 100 examina eller 5 procent jämfört med läsåret innan.

Kandidatexamen är den i särklass största generella examen. De senaste tio åren har antalet kandidatexamina mer än fördubblats, från 12 600 examina läsåret 2003/04 till 25 300 läsåret 2012/13. Sedan läsåret 2011/12 har antalet ökat med drygt 2 200 examina eller 10 procent. Läsåret 2012/13 hade den största andelen kandidatexamina – 43 procent – inriktning mot samhällsvetenskap, juridik, handel och administration. Denna inriktning stod också för den antalsmässigt största ökningen med drygt 1 400 fler examina jämfört med läsåret innan.

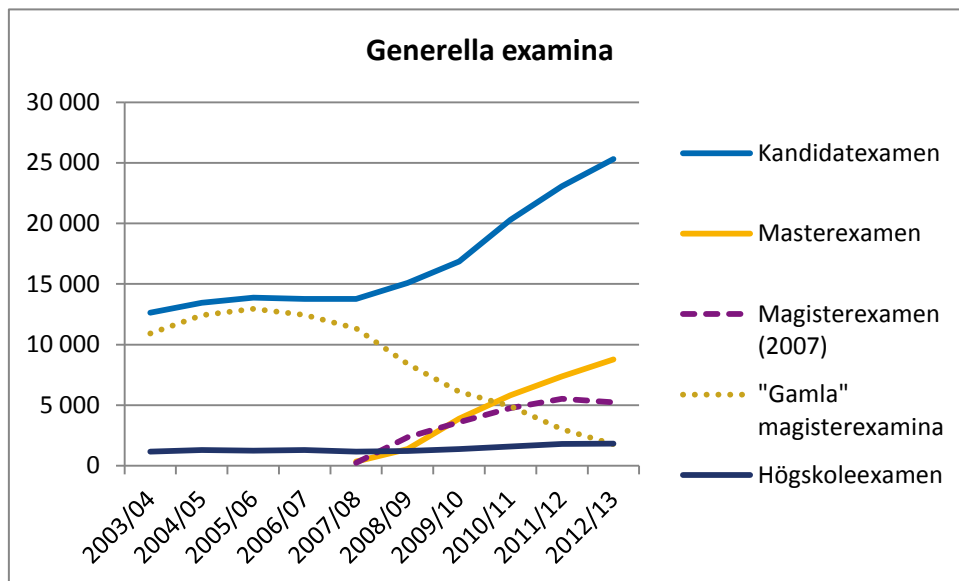
Den näst största generella examen är masterexamen, en examen som infördes 2007 och som därefter har ökat i omfattning varje år. Läsåret 2012/13 utfärdades det nästan 8 800 masterexamina, vilket är en ökning med 19 procent sedan läsåret 2011/12. Den största andelen masterexamina, 43 procent, hade inriktning mot teknik och tillverkning läsåret 2012/13. Det är också masterexamina med denna inriktning som har ökat mest i antal sedan läsåret innan – med cirka 550 examina.

Den ettåriga magisterexamen som utfärdas enligt 2007 års examensordning har liksom masterexamen ökat i antal varje år sedan den infördes. Läsåret 2012/13 minskade dock antalet för första gången – med 5 procent – och uppgick till drygt 5 200 examina. Den största andelen magisterexamina utfärdades med inriktning mot samhällsvetenskap, juridik, handel och administration (38 procent) följt av hälso- och sjukvård samt social omsorg (35 procent). De två magisterexamina som utfärdas enligt 1993 års examensordning har minskat i omfattning ända sedan den nya examensordningen infördes och fortsatte att minska det senaste läsåret. Den fyraåriga magisterexamen minskade med 41 procent till knappt 1 700 examina och den ettåriga magisterexamen med ämnesbredd minskade med 45 procent till cirka 100 examina.

Antalet högskoleexamina har ökat från knappt 1 200 till drygt 1 800 examina under perioden 2003/04-2012/13. Det senaste läsåret ökade antalet med 1 procent. De flesta högskoleexamina utfärdas inom området teknik och tillverkning (32 procent) samt samhällsvetenskap, juridik, handel och administration (25 procent). Inom båda dessa inriktningar har dock antalet examina minskat det senaste läsåret.

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

Figur 3. Antal utfärdade generella examina – kandidatexamen, masterexamen, magisterexamen, "gamla" magisterexamina och högskoleexamen – läsåren 2003/04-2012/13.

Av alla kandidatexamina och magisterexamina (enligt 2007 års examensordning) utfärdades 65 procent till kvinnor och 35 procent till män. Beträffande högskoleexamen var könsfördelningen mer jämn. Av dessa examina utfärdades 54 procent till kvinnor och 46 procent till män. När det gäller masterexamina utfärdades istället en majoritet – 58 procent – av alla examina till män. En förklaring till detta är att män är i majoritet bland studenter och examinerade inom teknik och tillverkning, som är den vanligaste inriktningen för masterexamina.

Lärarexamen ökade mest i antal bland yrkesexamina

När det gäller yrkesexamina utfärdades det totalt 30 500 examina läsåret 2012/13, vilket är en ökning med drygt 1 900 examina eller 7 procent jämfört med läsåret innan. Det finns närmare 60 olika yrkesexamina men de allra flesta utfärdas i liten omfattning. Läsåret 2012/13 var det bara nio yrkesexamina som hade en omfattning på mer än 1 000 utfärdade examina, och dessa stod tillsammans för drygt 80 procent av alla yrkesexamina som utfärdades det läsåret. Den i särklass största yrkesexamen är lärarexamen, med 8 200 utfärdade examina läsåret 2012/13.¹ Därefter följer sjuksköterskeexamen med drygt 3 800 examina och civilingenjörsexamen med över 3 300 examina.

Lärarexamen är inte bara den största yrkesexamen utan också den som har ökat mest i antal sedan läsåret 2011/12, med 1 700 examina eller 26 procent. Det innebär att antalet lärarexamina har ökat igen efter den kraftiga minskningen läsåret 2011/12, då antalet utfärdade examina närapå halverades jämfört med läsåret 2010/11. Den kraftiga

¹ Uppgifterna om lärarexamina avser uteslutande äldre examina. Hittills har totalt 51 studenter avlagt examen från den nya lärarutbildningen som startade hösten 2011 (fyra har avlagt ämneslärarexamen och 47 yrkeslärarexamen).

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

minskningen berodde i sin tur på att det utfärdades ovanligt många lärarexamina läsåret 2010/11 – nära 12 400 examina – eftersom det nya regelverket kring lärarlegitimation gjorde att det kunde upplevas som fördelaktigt att ta ut examen före den 1 juli 2011.

Även civilingenjörsexamen och högskoleingenjörsexamen ökade i antal jämfört med läsåret 2011/12, med 10 respektive 13 procent. Procentuellt sett var det emellertid civilekonomexamen som ökade mest – med 46 procent – till drygt 1 000 examina. Den kraftiga ökningen beror på att det är en examen som tillkom 2007 och som inledningsvis var under uppbyggnad. Sedan 2009/10 har dock nybörjartalen minskat kraftigt på civilekonomprogrammen, men det återspeglas ännu inte i antalet utfärdade examina.

När det gäller några av de andra större yrkesexamina minskade antalet utfärdade examina jämfört med föregående läsår. Mest minskade antalet juristexamina, med 8 procent, följt av specialistsjuksköterskeexamina som minskade med 5 procent.

Tabell 1. Yrkesexamina med fler än 1 000 utfärdade examina läsåret 2012/13 samt förändring av antalet jämfört med läsåret 2011/12.

Examen	2011/12	2012/13	Förändring	Procent
Lärarexamen*	6 497	8 199	1 702	26
Sjuksköterskeexamen	3 917	3 828	-89	-2
Civilingenjörsexamen	3 048	3 344	296	10
Socionomexamen	2 436	2 369	-67	-3
Högskoleingenjörsexamen	1 928	2 173	245	13
Specialistsjuksköterskeexamen	2 046	1 942	-104	-5
Juristexamen	1 392	1 276	-116	-8
Civilekonomexamen	718	1 051	333	46
Läkarexamen	1 050	1 040	-10	-1
Totalt	28 573	30 519	1 946	7

*Avser lärarutbildning inriktad mot verksamhet i förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola.

Flertalet yrkesexamina avläggs till största delen av kvinnor. När det gäller yrkesexamina med fler än 1 000 utfärdade examina läsåret 2012/13 var andelen som utfärdades till kvinnor särskilt hög för barnmorskeexamen (99 procent) samt sjuksköterskeexamen och socionomexamen (i båda fallen 86 procent). Av de större yrkesexamina var det bara civilingenjörsexamen och högskoleingenjörsexamen som utfärdades till en större andel män än kvinnor – 71 respektive 73 procent av dessa examina utfärdades till män.

Antalet dubbla examina fortsätter att öka

I inledningen av denna analys framgick det att antalet examina är fler än antalet examinerade personer ett visst läsår. Det beror på att många studenter tar ut mer än en examen samma läsår. Vanligen rör det sig om en generell examen parallellt med en yrkesexamen, till exempel en kandidatexamen i kombination med en sjuksköterskeexamen. Sådana så kallade dubbla examina har blivit allt vanligare, vilket framgår av att skillnaden mellan antalet examina och antalet examinerade personer har ökat över tid, från 5 600 läsåret 2003/04 till närmare 11 500 läsåret 2012/13. Sedan läsåret 2011/12 har denna skillnad fortsatt att öka med nästan 600 examina.

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

Läsåret 2012/13 var dubbla examina vanligast bland personer som hade tagit en magisterexamen enligt 2007 års examensordning – av dem var det 29 procent som även tog en yrkesexamen med samma inriktning det läsåret. Därefter följde kandidatexamen, där 23 procent av dem som hade tagit en sådan examen även tog en yrkesexamen samma läsår. Motsvarande andel bland dem som hade tagit en masterexamen var 18 procent. Av dem som hade tagit en högskoleexamen eller en magisterexamen enligt tidigare examensordning var det bara någon procent som även tog en motsvarande yrkesexamen.

Tabell 2. Antal personer med dubbla examina läsåret 2012/13

Examen och inriktning	Totalt antal examinerade	Därav även yrkesexamen	
		Antal	Procent
Kandidatexamen	24 738	5 781	23
Pedagogik och lärarutbildning	923	225	24
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	10 494	80	1
Teknik och tillverkning	2 647	1 383	52
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	163	72	44
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	5 619	4 021	72
Magisterexamen 2007	5 213	1 500	29
Pedagogik och lärarutbildning	340	173	51
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	2 000	91	5
Teknik och tillverkning	319	6	2
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	3	1	33
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	1 845	1 229	67
Masterexamen	8 766	1 574	18
Pedagogik och lärarutbildning	93	12	13
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	2 177	47	2
Teknik och tillverkning	3 791	1 384	37
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	93	40	43
Hälso- och sjukvård samt social omsorg	525	91	17

Totaluppgifterna för respektive examen är nettoräknade. Områden där det saknas dubbla examina (humaniora och konst, naturvetenskap, matematik och data samt tjänster) redovisas inte i tabellen.

När det gäller kandidatexamen och magisterexamen utfärdades det flest dubbla examina inom området hälso- och sjukvård samt social omsorg. Av dem som tog en kandidatexamen och magisterexamen med denna inriktning läsåret 2012/13 var det 72 respektive 67 procent som även tog en yrkesexamen med samma inriktning. På kandidatnivå var det vanligast med en sjuksköterskeexamen och på magisternivå med en specialistsjuksköterskeexamen eller barnmorskeexamen. För masterexamen utfärdades det istället flest dubbla examina inom teknik och tillverkning. Av dem som tog en masterexamen med denna inriktning var det 37 procent som även tog en yrkesexamen med samma inriktning, vanligen en civilingenjörsexamen.

Andelen examina med en utbildningstid på fem år eller mer ökar

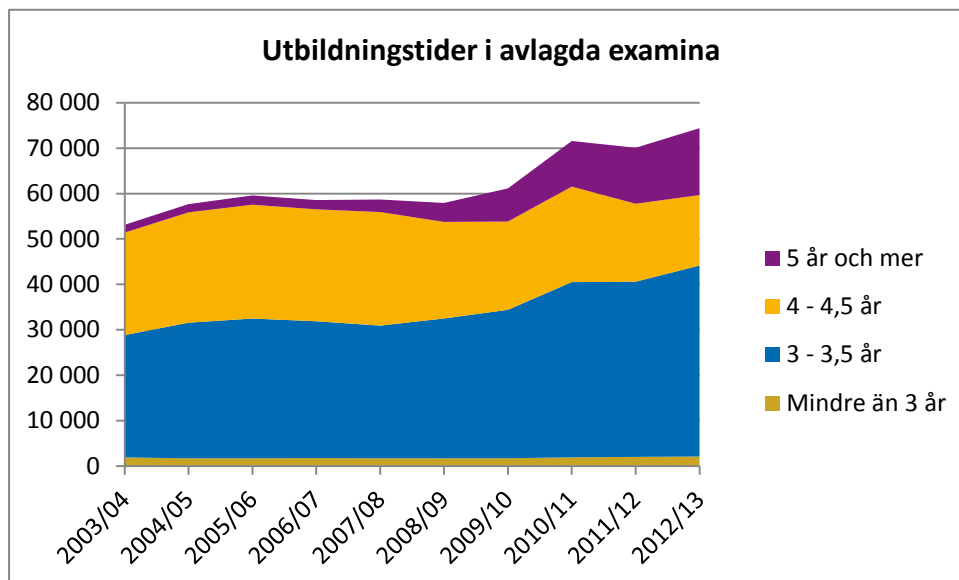
De förändringar i examensstrukturen som infördes 2007 innebar bland annat att det tillkom en ny examen – masterexamen – som kräver en sammanlagd utbildningstid på

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

fem år. Samtidigt förlängdes ett antal examina – bland annat civilingenjörsexamen – från fyra och ett halvt till fem år. Dessa förändringar har medfört längre sammanlagda utbildningstider i de examina som utfärdas. Med sammanlagd utbildningstid avses den poängomfattning – mätt i antal år av heltidsstudier – som krävs för en viss examen och inte den faktiska tid som studenterna har lagt ner på sina studier fram till examen.

Andelen utfärdade examina med en sammanlagd utbildningstid på fem år eller mer har ökat från 3 procent läsåret 2006/07 till 20 procent läsåret 2012/13. Under samma period har andelen examina med en sammanlagd utbildningstid på 4-4,5 år halverats, från 42 till 21 procent. De flesta examina har en sammanlagd utbildningstid på 3-3,5 år. Läsåret 2012/13 rörde det sig om 56 procent av samtliga utfärdade examina, vilket är en ökning med 5 procentenheter sedan läsåret 2006/07. Andelen examina med en utbildningstid på mindre än tre år har legat på ungefär 3 procent under hela perioden.

Figur 3. Sammanlagd utbildningstid i avlagda examina läsåren 2003/04-2011/12.

Examina med en sammanlagd utbildningstid på fem år eller mer är vanligare bland män än bland kvinnor. Läsåret 2012/13 hade 30 procent av alla examina som utfärdats till män en utbildningstid som var 5 år eller längre. Motsvarande andel bland de examina som avlagts av kvinnor var 14 procent. Examina som utfärdats till kvinnor hade istället i högre utsträckning en utbildningstid på 3-3,5 år – 62 procent jämfört med 47 procent för examina som utfärdats till män. När det gäller utbildningstider på mindre än tre år respektive 4-4,5 år var könsskillnaderna förhållandevis små.

Det är också för män som andelen examina med en sammanlagd utbildningstid på fem år eller mer har ökat mest. Av de examina som utfärdats till män ökade andelen med en utbildningstid på 5 år eller mer från drygt 3 procent läsåret 2006/07 till 30 procent läsåret 2012/13. Av de examina som utfärdats till kvinnor ökade motsvarande andel från knappt 4 procent till 14 procent under samma period.

Datum
2014-01-28

Reg.nr
52-5-14

Bilaga

Tabell 1. Antal utfärdade generella examina läsåret 2012/13 samt förändring av antalet jämfört med läsåret 2011/12.

Examen	2011/12	2012/13	Förändring	Procent
Högskoleexamen	1 799	1 820	21	1
Kandidatexamen	23 064	25 317	2 253	10
Magisterexamen, ett år (2007)	5 529	5 245	-284	-5
Magisterexamen, fyra år	2 846	1 669	-1 177	-41
Magisterexamen, ett år med ämnesbredd	179	99	-80	-45
Masterexamen	7 370	8 785	1 415	19
Totalt	40 787	42 935	2 148	5

Figur 1. Antal utfärdade yrkesexamina läsåren 2003/04-2012/13. Diagrammet inkluderar endast yrkesexamina med fler än 2 000 utfärdade examina läsåret 2012/13.

